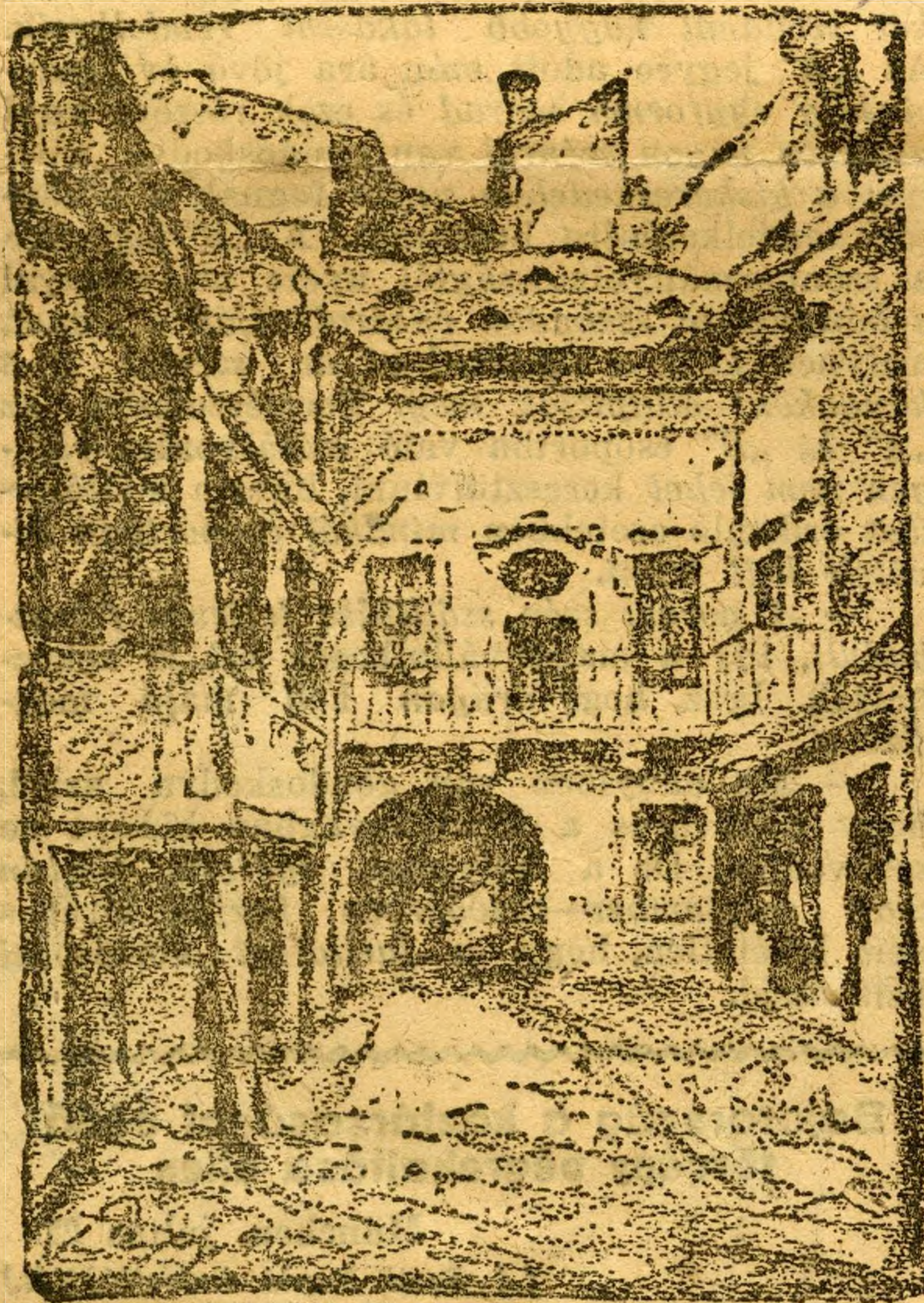

Emlékezzünk régiokról...

A régi Pest leveles könyveiből

Hová lett a régi Pest? Az ódon házak, tarka síkátorok és kutszobros terek alig negyedszázad alatt eltűntek s legtöbbjüknek még csak neve sem maradt fenn a városi táblákon. A mai pesti ember hiába keresi azokat a belvárosi utcákat, amelyekre gyerekkorában sétált, nem lel sehhol. Négy-öt emeletesre nőttek az ósdi empire- és barokk-házikók s a nemes stílus elröppent róluk. Megölt mindent a vasbeton, a vasgerenda, a cement, amelynek talán éppen azért nem bír önálló, zárt formanyelve kialakulni, mert mindent meg lehet vele csinálni. Renaissance-ot éppugy, mint klasszicizmust, gotikát éppugy, mint romantikát avagy subládával komplikált hőzentráger „stílust”. Alig egy-két régi, mállottfalú ház ingetget ismerősen az alkonyati sétáló felé a múltból s

ha Magyar Elek szerkesztő ur bánatosan szép könyvecskéjét nem forgatná olykor az ember, az elsüllyedt Pest már csak álmainkban szinesedne ki...

Hát még az emberek! A furesa, különös, eredeti figurák, akikből alig maradt itt „feltűnésnek” öt-hat utolsó mohikán: a szürkecilinderes, cénára pedert bajuszu öregur, a Bajza-atillás, emeletes számtanácsos, vagy a taplósípkás vén lovag, aki az Egyetértés lepedőnyi szárait szokta böngészni a Muzeumban. Valamikor nem voltak ritka „bölények”, ezek a máig ittfelajtott, szokatlan alakok. Hozzátartoztak a régi Pesthez, mint Nagy Kristófhöz a kis Jézus vagy Szent Flóriánhoz a vízöntő kanna. Ők voltak — sokadmagukkal — a magyar főváros, amelynek utcáin vígan jártak a „dunaviz hordozgatók”, kétkerekű kordéjukon a puttonnyal s szájukon az utánozhatatlan „Donauwasser” elnyújtott kiáltásával.

Mennyivel szinesebb, tarkább és patriarchálisabb volt abban az időben ez az iramot vevő város. Mikor a varrókisasszonyok még Bus Vitéz beszélyeit olvasták s Podmaniczky báró ur regényein köny-

FENYŐMADÁR ÁRUS TÓT A RÉGI PEST PIACÁN.

A jóvátételi bizottság betekintést követel az osztrák állami elszámolásokba

Az osztrák zálogjogokat csak feltételek ellenében függesztik fel

Bécs, július 22.

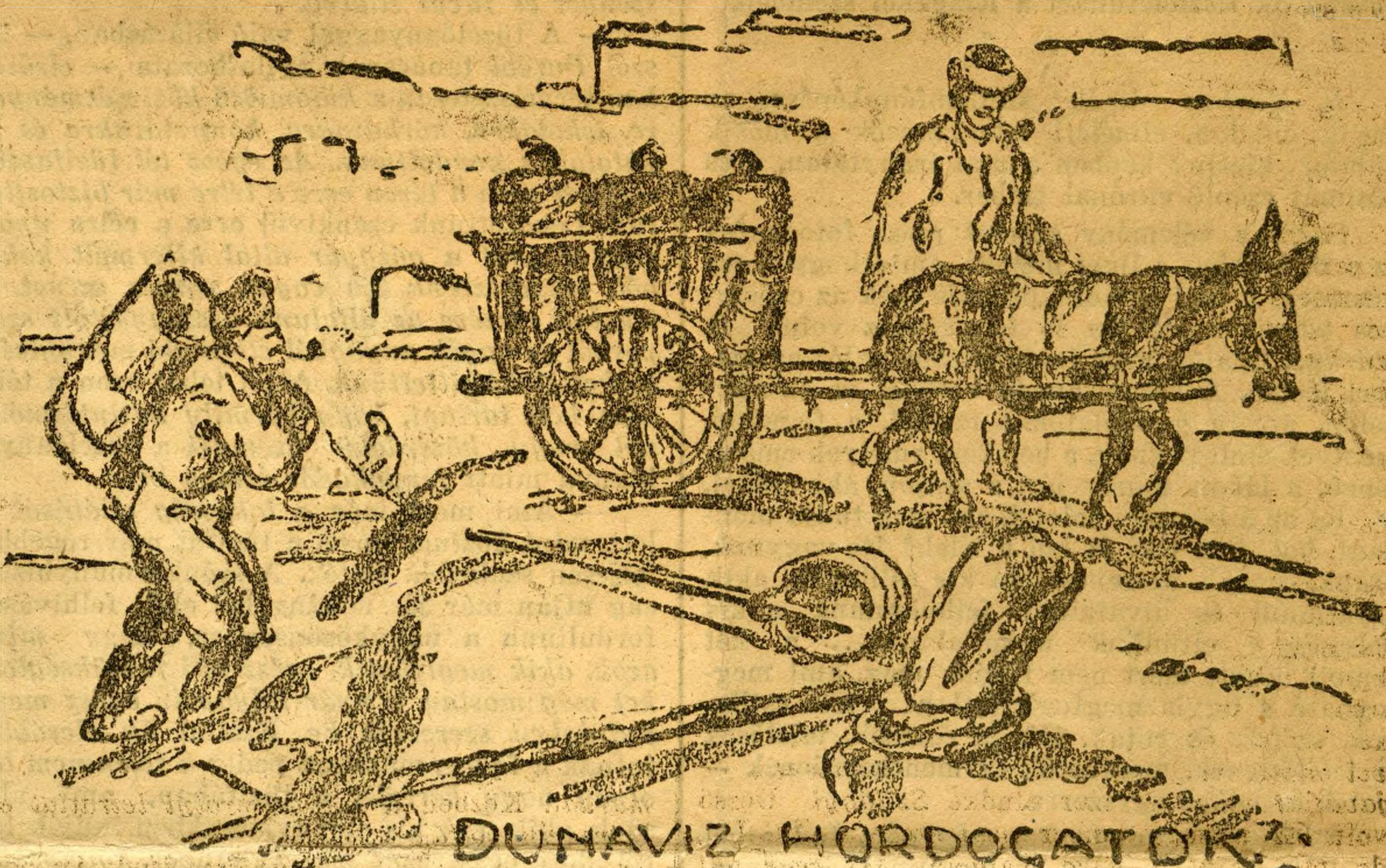
(A Pesti Napló bécsi szerkesztőségétől)

A *Matin* azt a körülményt, hogy az osztrák korona kurzusa némileg javult és a tőzsdén újra sok áru jelentkezett, a zálogjogok felfüggesztésével hozza kapcsolatba, és azt írja, hogy Ausztria pénzügyi helyzete, mely a hét elején még kétségbeejtőnek tűnt fel, most megjavult és ennek a kis javulásnak is ebben az összefüggésben nagy a jelentősége.

A *Matin*-ben jelzett árfolyamjavulás arra a rövid, de határozott táviratra következett be, melyben *Eichhof* párisi osztrák követ jelezte, hogy a jóvátételi bizottság felfüggesztette az osztrák zálogjogokat. Most azonban megérkezett Bécsbe a reparációs bizottság idevonatkozó rendelkezésének hiteles szövege is. Kiderült, hogy a jóvátételi bizottság nemcsak hogy egy egész sereg feltételtől teszi függővé az osztrák zálogjogok felfüggesztését, hanem határozatá-

ban a felfüggesztés életbelépésének határidejét sem tünteti fel pontosan. Azonkívül állandó betekintést óhajt nyerni az osztrák állami elszámolásokba, hogy képet nyerjen arról, hová fordítja Ausztria a zálogjogok felfüggesztéséből származó állami bevétel-többletet. Ez annyit jelent, hogy Ausztriának a jóvátételi bizottság ugyanazt a pénzügyi ellenőrzést kínálja fel, amitől Németországban a moratórium megadását teszi függővé.

A *Wiener Allgemeine Zeitung* ugy értesül, hogy ezek a feltételek érdemi korlátozásokat nem jelentenek. Ami a zálogjogok szabadlátételének terminusát illeti, a zálogok húsz évre szóló szabaddátétele párhuzamos lesz a bankprivilegium húsz évi időtartamával. A kölcsönzálogjogok felszabadításának idejét utó-kölcsönzálogok felszabadításának idejét utó-feltételeivel a jóvátételi bizottság részletesen foglalkozott és nincsen kizárva az sem, hogy ez a terminus húsz évnél hosszabb lesz.

DUNAVIZ HORDOZGATÓK.

nyeztek. Courts-Mahler helyett, akinek írásainál különben bizonyísten többet ért Frici bácsinak még a kockás nadrágja is. Mindenesetre elméesebb stíliszta volt ez a finom öreg gavallér, aki még emlékezett az első pesti hordárra, azazhogy „közszolgára”. Ez az intézmény akkoriban virágkorát élte s már külsejében is eltért a mai „veressapkásoktól”. Hosszu, térdigérő, zsinóros atilla tette daliássá, fején felhajtott széli, kerek kanászkalap, rajta a titokzatos jelzés: B. B., mig bajusza alul hetykén meredt elő a kurta makrapipa. De aztán, egyszer, egy illédelmes főkapitány eltiltotta a köpködést szegényeknek, nem is sejtve, hogy a köztisztaság rendelkezésével lassu, de biztos hanyatlásnak indítja ezt a sarkon álldogáló tisztas ipart. A közszolgák hangos, nyugtalan cé-

Elmultak a lebontott házakkal együtt, mint ahogy elmult a hajdani, nevezetes „Kofabörze” is. (No, nem kell busulni, van helyette új, olyan jól szervezett árakkal, hogy a gyomrunk korog tőle!) A hajdani kofabörze ott volt a Halpiac szélén álldogáló Kittl-ház fatornácós udvarán. Itt határozódott el hajnali szürkületkor, hogy a tejfől verdungja négy helyett máma öt krajcár lesz, az ideai csirke párja meg nem negyvenöt, hanem ötven. Persze hogy ez is krajcár, nem korona vagy éppen forint...

P.22.

hének sorsát végzetesen megpecsételte ez az egyetlen szórakozást is eltöltő rendelet s maholnap már a hordárok is kivesznek Pestről, akár a halinás, tepsikalapos, fenyőmadár-árus tótok a Halpiacról, vagy a báránybőrsapkás, eszímás olajárusok a régi városháza mellől.

Hová lettek, — ki tudja!

PESTI OLAJÁRUS.

Hát nem csak álmban hall és lát manapság ilyesmit a pesti adófizető polgár?!... Es nem kell keservesen megsiratni, hogy a régi házakkal és emberekkel együtt, a régi, boldog élet is elsüllyedt a magyar fővárosban?!

Bizony, bizony kár vala érte!

Carpaccio